

Sygn. akt IV Ca 277/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w S. IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariusz Struski

Sędziowie SO: Wanda Dumanowska (spr.), Andrzej Jastrzębski

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Zadrozna

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2016 r. w S.

na rozprawie

sprawy z powództwa K. G.

przeciwko Przedsiębiorstwu Produkcyjno Usługowo Handlowemu (...) T. Ż. i S.Spółce Jawnej z siedzibą w C.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w C.

z dnia 7 sierpnia 2015r., sygn. akt I C 1423/14

1- oddala apelację;

2- zasądza od pozwanego Przedsiębiorstwa Produkcyjno Usługowo Handlowego (...) T. Ż. i S.Spółki Jawnej z siedzibą w C. na rzecz powoda K. G. kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt IV Ca 277/16

UZASADNIENIE

Powód K. G. wniósł pozew przeciwko Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Usługowo-Handlowemu (...) T. Ż. i s.– sp. j. z siedzibą w C., T. Ż. i T. B. (1) o zapłatę kwoty 6.785,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że pozwana spółka zakupiła od niego towar w postaci materiałów budowlanych na łączną kwotę 9.596,85 zł, co potwierdzają faktury VAT: z dnia 9 października 2013 r. o numerze(...) (...) oraz z dnia 25 października 2013 r. o numerze (...) (...). Pozwana 25.10.2013 r. dokonała wpłaty kwoty 2.000 zł tytułem zapłaty za towar. Ponadto w dniu 26.02.2014 r. pozwana dokonała kompensaty wierzytelności na kwotę 811,80 zł, w związku z czym do zapłaty pozostała jej kwota 6.785,05 zł, objęta żądaniem pozwu.

W dniu 30 lipca 2014 r. wydany został – zgodnie z żądaniem pozwu – nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwana Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe (...) T. Ż. i s. – sp. j. z siedzibą w C. złożyła sprzeciw od powyższego nakazu, wnosząc o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu sprzeciwu podniosła zarzut

braku wymagalności roszczenia, wskazując, że strony wypracowały porozumienie w kwestii odroczenia płatności dochodzonej pozwem. Jednocześnie przyznała okoliczności nabycia od strony powodowej materiałów budowlanych za cenę wskazaną w dołączonych do pozwu fakturach VAT.

W odpowiedzi na sprzeciw pozwanej powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. Stanowczo zaprzeczył, aby w jakiegokolwiek formie wyraził zgodę na odroczenie terminu zapłaty za dostarczony pozwanej towar. Argumentował przy tym, że pozwana nie zajęła stanowiska odnośnie wezwania do zapłaty z dnia 28 stycznia 2014 r., a ponadto nie wskazała warunków, na jakich powód rzekomo udzielił jej prolongaty terminu zapłaty.

W piśmie z dnia 3 czerwca 2015 r. pozwana zwróciła się do powoda z prośbą o wyrażenie zgody na jednorazową zapłatę kwoty dochodzonej pozwem.

Nakaz zapłaty z dnia 30 lipca 2014 r. uprawomocnił się w stosunku do pozwanych T. Ż. i T. B. (2) w dniu 24 września 2014 r.

Wyrokiem z dnia 7 sierpnia 2015 roku Sąd Rejonowy w C. zasądził od pozwanego Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowo-Handlowego (...) T. Ż. i S. Spółka Jawna z siedzibą w C. na rzecz powoda K. G. kwotę 6.785,05 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 2.277,60 zł od dnia 24 października 2013 roku do dnia zapłaty, 4.507,45 zł od dnia 9 listopada 2013 r. do dnia zapłaty, z tym ustaleniem, że pozwany odpowiada solidarnie z T. Ż. i T. B. (1), co których wyżej wskazana kwota została zasądzona prawomocnym nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym przez Sąd Rejonowy w C. z dnia 30 lipca 2014 r., sygn. akt I Nc 565/14 (punkt 1 sentencji). Nadto zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.467 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt 2 sentencji).

Przedmiotowe orzeczenie zostało oparte na następujących ustaleniach:

Pozwana Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe (...) T. Ż. i s.– sp. j. z siedzibą w C., w październiku 2013 r. nabyła w firmie (...) w C., prowadzonej przez powoda, materiały budowlane na kwotę 9.596,85 zł. Pozwana odebrała zakupiony towar bez zastrzeżeń pod względem ilościowym i jakościowym. Po dokonaniu sprzedaży powód wystawił faktury VAT o numerach: (...) (...) z dnia 9.10.2013 r. na kwotę 5.089,40 zł z terminem płatności do dnia 23 października 2013 r. oraz (...) (...) z dnia 25.10.2013 r. na kwotę 4.507,45 zł z terminem płatności do dnia 8 listopada 2013 r. Pozwana 25 października 2013 r. wpłaciła na rachunek bankowy powoda kwotę 2.000 zł, która została zaliczona na poczet faktury o nr (...) (...). Pismem z 28 stycznia 2014 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 7.596,85 zł. 26 lutego 2014 r. pozwana dokonała kompensaty części należności wynikającej z faktury o nr (...) (...) na kwotę 811,80 zł. Powód nie zakwestionował niniejszego potrącenia. Do zapłaty przez pozwaną pozostaje kwota 6.785,05 zł. W piśmie z dnia 3 czerwca 2015 r. pozwana zwróciła się do powoda z prośbą o wyrażenie zgody na jednorazową zapłatę kwoty dochodzonej pozwem.

Analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy przez pryzmat art. 535 k.c. i 481 k.c., Sąd I instancji stanął na stanowisku, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie. Wyjaśnił, że powód dołączonymi do pozwu dokumentami wykazał, że pomiędzy nim, a Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Usługowo-Handlowym (...) T. Ż. i s. – sp. j. w C. została zawarta umowa sprzedaży materiałów budowlanych oraz, że towar stanowiący przedmiot transakcji został dostarczony pozwanej, jako kupującemu. Jednocześnie nie zostały przez pozwaną zgłoszone żadne zastrzeżenia dotyczące wadliwości dostarczonych materiałów pod względem jakościowym i ilościowym. Odbiór towaru został potwierdzony na dokumentach WZ czytelnym podpisem odbiorcy. Sąd wskazał, że pozwana spółka była zobowiązana do zapłaty należności za towar w kwocie 2.277,60 zł w terminie do 23 października 2013 r. (na podstawie faktury VAT z dnia 9 października 2013 r. o nr F 898/10) oraz w wysokości 4.507,45 zł w terminie do 8 listopada 2013 r. (na podstawie faktury VAT z dnia 25 października 2013 r.).

W ocenie Sądu Rejonowego nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut pozwanej dotyczący przedwczesności powództwa, braku wymagalności roszczenia. Twierdzenia pozwanej, że zapłata należności za towar została przez powoda odroczone, nie została w żaden sposób wykazana dowodami. Podkreślić przy tym należy, że pozwana nie skonkretyzowała warunków uzgodnień w sprawie odroczenia terminu zapłaty, okoliczności, w jakich miało dojść

do porozumienia z w zakresie prolongaty terminu. Wobec stanowiska powoda, który konsekwentnie twierdził, że strony nie zawarły żadnego porozumienia w sprawie odroczenia terminu płatności, zarzut pozwanej dotyczący przedwczesności powództwa z uwagi na odroczenie terminu płatności za towar należy uznać za nieudowodniony. Sąd podkreślił, że w piśmie z dnia 3 czerwca 2015 r. pozwana zwróciła się do powoda z prośbą o wyrażenie zgody na jednorazową zapłatę kwoty dochodzonej pozwem, co niejako stało w opozycji do głoszonej przez nią tezy o odroczeniu terminu spłaty przez powoda.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Na koszty te składała się opłata uiszczona przez powoda w wysokości 250 złotych, koszty pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1.200 zł ustalone w oparciu o przepis § 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku o opłatach za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Pozwana zaskarżyła powyższy wyrok apelacją, domagając się jego zmiany, poprzez oddalenie powództwa, ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Nadto wniosła o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu za obie instancje. Skarżonemu orzeczeniu zarzuciła dokonanie błędnej oceny zebranego materiału dowodowego oraz sprzeczność ustaleń faktycznych z jego treścią, poprzez ustalenie, że dochodzona pozwem wierzytelność jest wymagalna, mimo iż powód zgodził się odroczyć jej płatność.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił Sądowi rozpoznającemu apelację na konstatację, że dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia stanu faktycznego stanowiące podstawę wydania zaskarżonego wyroku były prawidłowe, dlatego Sąd Okręgowy ustalenia te przyjmuje za własne. Sąd I instancji właściwie ocenił zebrany materiał dowodowy, kierując się przy tym zasadami logicznego rozumowania. Dokonał także prawidłowej oceny merytorycznej zgłoszonych przez powoda roszczeń. W konsekwencji, zarzuty podniesione w treści apelacji, w ocenie Sądu II instancji, stanowiły jedynie gołosłowną polemikę z prawidłowymi ustaleniami i stanowiskiem Sądu Rejonowego.

Zważyć należy, że skarżąca oparła apelację na jednym zarzucie – niezgodności ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym zebrany w sprawie, który sprowadzał się do ustalenia, iż dochodzona wierzytelność jest wymagalna. Zatem należało uznać, iż jest to zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., czyli zasady swobodnej oceny dowodów.

Zgodnie z tą zasadą, sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału - swobodna ocena dowodów odnosi się do wyboru określonych środków dowodowych i do sposobu ich przeprowadzenia. Mają być one ocenione konkretnie i w związku z całym zebrany materiał dowodowy. Jest to podstawowym zadaniem sądu orzekającego, wyrażającym istotę sądenia, a więc rozstrzygnięcia kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z 16 lutego 1996 r., II CRN 173/95, nie publ.). W orzeczeniu z 10 czerwca 1999 roku, wydanym w sprawie II UKN 685/98 (L.) Sąd Najwyższy stwierdził, że normy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Jednocześnie wskazać należy, iż przysługujące sądowi prawo swobodnej oceny dowodów musi być tak stosowane, aby prawidłowość jego realizacji mogła być sprawdzona w toku instancji. Dlatego skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania, lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające

przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/00; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99 – Lex).

Zdaniem Sądu II instancji, zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, iż Sąd Rejonowy uchybił zasadom logicznego rozumowania, lub doświadczenia życiowego. To z kolei czyni zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. gołosłownym a zgodnie z obowiązującą procedurą cywilną, każde twierdzenie strony powinno być poparte dowodami. Przy czym przedmiotem dowodu są fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Obowiązek wskazywania dowodów obciąża strony i zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu, wynikającą z przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na stronie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zasadę tę w postępowaniu cywilnym realizuje przepis art. 232 k.p.c., który stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Rządzająca postępowaniem cywilnym zasada kontrydiktoryjności przerzuca ciężar odpowiedzialności za wynik procesu na strony, które są dysponentami tego postępowania i powinny wykazywać inicjatywę w przedstawianiu dowodów na poparcie swoich twierdzeń. W związku z tym powód ma obowiązek dowieść faktów, z których wywodzone jest dochodzone przez niego roszczenie, a zatem musi przede wszystkim wykazać zasadność tego roszczenia (istnienie po stronie pozwanej obowiązku spełnienia żadanego świadczenia). Pozwany z kolei broniąc się, winien przy pomocy zawnioskowanych dowodów obalić twierdzenia strony przeciwnej i wykazać bezzasadność kierowanego w stosunku do niego żądania.

W realiach rozpoznawanej sprawy, nie budził wątpliwości fakt nabycia przez pozwaną spółkę od powoda opisanych w pozwie materiałów budowlanych, ich cena oraz wysokość pozostałej do uregulowania przez apelującą należności. Spór sprowadzał się do ustalenia, czy powód udzielił pozwanej odroczenia terminu zapłaty dochodzonej należności za objęte umową sprzedaży towary, a w konsekwencji czy objęta pozwem wierzytelność jest wymagalna. Ciężar wykazania spornej okoliczności, jako tamującej powództwo, bezsprzecznie spoczywał na pozwanej, która przy pomocy zgłaszanych w toku postępowania wniosków dowodowych winna ją wykazać. Nie mniej jednak apelująca nie sprostала opisanemu wyżej obowiązkowi. Nie przedstawiła bowiem żadnego dowodu, w oparciu o który można by było przyjąć, iż powód faktycznie odroczył termin zapłaty dochodzonej wierzytelności. Co więcej, strona pozwana nie skonkretyzowała nawet warunków, na jakich - wedle jej deklaracji - miałyby dojść do odroczenia terminu zapłaty, ani okoliczności, w jakich owo porozumienie miało zostać zawarte.

Wobec kategorycznego zaprzeczenia przez powoda, by strony kiedykolwiek porozumiewały co do terminu odroczenia płatności opisanej w pozwie wierzytelności oraz wobec braku po stronie pozwanej inicjatywy dowodowej w zakresie omawianej kwestii, Sąd II instancji uznał podnoszone w apelacji zarzuty za bezpodstawne.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, nie znajdując podstaw do jej uwzględnienia (punkt 1 sentencji).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 4 i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia MS z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (punkt 2 sentencji).